

Jeesus-patikka kulkee Pohjois-Israelissa Kyyhkyssolan kautta, jonka laitamilla on upea Arbelan vuori.

Patikka Raamatun maisemissa - Israel

11.6.2026 6.00

Uutta Lähi-Idän matkailussa ovat Jeesus-patikkamatkat, joilla kierretään Israelissa Raamatusta tuttuja seutuja, mutta kerrataan myös alueen lähihistoriaa. Patikoiden näkee enemmän!

Teksti: HEIKKI TERVONEN, Kuvat: HEIKKI KANGAS

Harva suomalainen tuntee Galilean yhtä hyvin kuin mies nimeltä Heikki Kangas, joka perheineen on asunut Galileassa Pohjois-Israelissa vuodesta 1990. Lehtimiehenä ja matkaoppaana Kangas on perehtynyt Israelin ja Lähi-idän kysymyksiin.

- Suomalaisen matkailu Israeliin on kahdenlaista. Hengellinen matkailu suuntautuu Raamatusta tutuille paikoille, kuten Jerusalemiin sekä Pohjois-Israelin Galileaan. Myös Kuolleenmeren ympäristö Qumranin luostareineen ja Masadan vuoristolinnoineen sekä mainingeilla kellumisineen kiehtovat suomalaisia, Kangas kertoo.

Osa Raamattuun liittyvistä paikoista, muun muassa Betlehem, Hebron ja Jeriko sekä Samarian alue sijaitsevat palestiinalaisalueella Länsirannalla. Länsirannan ja Gazan matkailu on kärsinyt Israelin matkailua enemmän alueen poliittisista levottomuuksista.

- Hengellisen matkailun vastapainoksi Israelin eteläkärjessä sijaitseva Eilat tarjoaa rantaloman. Eilatista voi myös lähteä muualle Israeliin, Egyptin puolelle Siinain autiomaassa sijaitsevaan Pyhän Katariinan luostariin tai Jordaniaan, Petran punakallioiseen vuoristokaupunkiin.

Hengelliselle matkailulle on ominaista, että Israelissa käydään usein, jopa kymmeniä kertoja. Usein matkailuun liittyy rakkaus ja sitoutuminen Israelin kansaan. Israelin matkat on tehty useimmiten bussimatkoina, joilla kävellään vain lyhyitä pätkiä esimerkiksi Jerusalemin Vanhassakaupungissa tai Vuorisaaunan vuorelta Genesaretinjärven rannalle.

- Matkailijoiden keskuudessa on kuitenkin noussut tarve kokea toisenlainen Israel. Monet ovat pyytäneet perusteellisempia luonto- ja elämysmatkoja, paikallisten ihmisten kohtaamista, poikkeamista pyhien paikkojen poluilta sekä lomamatkoja Israelin lukuisiin terveyskylpylöihin.

Heikki ja **Susanna Kangas** perustivat matkailijoiden tarvetta täyttämään perheyrittäjien nimeltään Kinneret Tours. Matkatoimisto ei unohda pyhiä paikkoja, mutta ne nähdään nyt uudesta näkökulmasta.

Pariskunta houkuttelee Israel-veteraanien rinnalle myös nuorempia matkailijoita.

- Monien selkkausten juuret palautuvat Israelin ja palestiinalaisalueitten kaistalle Välimeren itäiseen kolkkaan. Sen vuoksi kerromme myös ajankohtaisten uutisten taustoista ja niiden yhteyksistä Raamatun maailmaan ja kulttuuriin.

Israel ja ympäröivä arabimaailma ovat kolmen yksijumalaisen uskonnon eli juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin kohtaamispaikka. Siksi suuret tunteet nousevat helposti pintaan.

Juutalaiset ja arabit odottavat pitkän väkivallan kauden jälkeen paluuta rauhaan, joka vuosituhannen vaihteessa rikastutti ennätyskellisesti Israelin kaupunkien ja kylien ohella myös palestiinalaisalueiden raamatullisia kohteita, kuten Betlehem, Jerikoa ja Hebronia.

- Haluamme olla rakentamassa matkailun avulla rauhan siltoja. Tahdomme opettaa ihmisiä tuntemaan syvemmin Raamatun maata ja ymmärtämään, miksi on tärkeää toivottaa rauhaa Jerusalemlle ja ruukoilla laajemmin Lähi-idän rauhan puolesta.

Kankaiden konseptilla on myös sosiaalinen ulottuvuus: halu auttaa Israelin vähävaraisia.

Useimmat matkat eivät vaadi erinomaista peruskuntoa, mutta toisaalta kokeneille patikoijille voidaan järjestää pitkiä ja haastaviakin matkoja. Patikkapolkuja Israelissa riittää, sillä merkittyjä polkuja on noin 10 000 kilometriä. Pisin yksittäinen polku on 900 kilometriä. Polku alkaa pohjoisrajan Hermon-vuorelta ja päättyy maan eteläkärjen Eilatiin.

Kankaiden ensimmäinen tuote on Jeesus-patikka. Englanniksi ja hepreaksi nimi tarkoittaa Jeesus-polkua.

Paljon Israelissa patikoineet, amerikkalaistaustaiset nuoret **Maoz Inon** ja **David Landis** kävivät kartoittamassa polun Jeesuksen lapsuuden ja nuoruuden kotikaupungista Nasaretista hänen julkisen toimintansa kaupunkiin Kapernaumiin Genesaretinjärven rannalle.

- Polulla kuljettiin muun muassa vanhojen roomalaisajan teiden linjauksia. Yksi kiintoisa paikka on Arbelan vuori, josta laskeudutaan Kyyhyssolaan. Solaa pitkin kulki muinoin Kaksoisvirranmaasta Syyrian, Galilean ja Gazan kautta Egyptiin johtava kauppatie *Via maris* eli Meren tie, Inon kertoo.

- Kapernaumissa oli tulliasema, jonka tullimiehen, Matteuksen, Jeesus kutsui opetuslapsukseksi ja joka myöhemmin kirjoitti evankeliumin. Monet Jeesuksen opetuslapset olivat Genesaretinjärven kalastajia, Landis lisää.

Vihtiläinen kyläasiamies ja kokenut patikoija **Pirkko Kaskinen** käveli reitin vuosi sitten syksyllä.

- Kuudenkymmenen kilometrin mittaisen Jeesus-patikan reitti kulki pääasiassa asuttujen alueiden läpi sekä niiden liepeillä ja hedelmälehdoissa. Maisemat olivat vaihtelevia ja monipuolisia. Kahdentoista hengen ryhmämme teki päivän mittaisia retkiä reppu selässä, mutta yövyimme hotellissa Tiberiaksessa. Matkan aikana tutustuimme paitsi toisiin ryhmän jäseniin myös paikallisiin asukkaisiin. Kokemus oli hieno.

Nummelan helluntaiseurakunnan pastori **John Remes** on käynyt Israelissa noin 15 kertaa. Hän on sekä vetänyt ryhmiä että kulkenut omatoimisesti. Suomessa hän pitää jatkuvasti yllä kuntoaan. Nyt hän on lähdeissä johtamaan Jeesus-patikkaa.

Granaattiomenat ovat upeita syyskesän hedelmiä.

- Patikoimalla voi kokea Israelin eri tavalla kuin jos vain katselisi maisemia bussin ikkunasta. Patikoinnin aikana on aikaa ajatella. Jerusalemissa minulla on ollut tapana kulkea viidestä seitsemäänkin kilometrin matkat patikoiden. Patikointi antaa uutta näkökulmaa Israeliin, vaikka olisi käynyt maassa jo monta kertaa.

www.kinnerettours.fi

FAKTAT ISRAEL

Asukkaita: 7,47 miljoonaa, joista Jerusalemissa 768 000

Pinta-ala: 20 770 km²

Pääkaupunki: Jerusalem

Viralliset kielet: heprea ja arabia, englantia puhutaan yleisesti

Uskonto: juutalaisia 75,6 %, muslimeja 16,9 %, kristittyjä 2 %,

druuseja 1,7 %, muut 3,8 %

Rahayksikkö: Uusi Israelin sekeli = 100 agorotia (ILS), 1 EUR = 4,9 ILS

Aikaero Suomeen: sama aika

Patikkareitillä voi olla kiperiäkin kohteita.

Kyyhkyssolassa on Wadi Hammadin lähde, jossa kokenut Israel-patikoija, vihtiläinen Pirkko Kaskinen huuhtoo pois matkan pölyt.

Puro Jeesus-patikan varrella.